

Od autorów

Podręcznik ten przeznaczony jest głównie dla studentów ekonomicznych studiów licencjackich i kierunków pozaekonomicznych (takich jak socjologia, prawo, administracja, politologia i geografia) oraz słuchaczy różnego typu szkół pomaturalnych. Z uwagi na zakres materiału i stopień zaawansowania może on być wykorzystywany z powodzeniem również przez czytelników pragnących samodzielnie pogłębić swą wiedzę o procesach gospodarczych, w tym m.in. przez pracowników przedsiębiorstw i administracji publicznej, działaczy związkowych i publicystów.

W porównaniu z wydaniem pierwszym zmieniliśmy nieco strukturę podręcznika i wprowadziliśmy do niego szereg poważnych zmian. Najważniejsze z tych zmian to: (1) znaczne rozszerzenie i pogłębienie fragmentów dotyczących problematyki mikroekonomicznej, m.in. dzięki zastosowaniu na większą skalę ujęć graficznych i zamieszczeniu całkowicie nowego rozdziału traktującego o podziale dochodów w powiązaniu z analizą rynków czynników produkcji, a także nowemu ujęciu zagadnień poświęconych podstawowym kategoriom gospodarki rynkowej, gospodarstwu domowemu i przedsiębiorstwu, (2) wprowadzenie nowego rozdziału o podstawowych metodach i narzędziach analizy ekonomicznej, (3) zupełnie inne ujęcie analizy współczesnych systemów społeczno-gospodarczych, podstawowych kategorii makroekonomicznych i czynników wzrostu gospodarczego oraz systemu pieniężno-kredytowego, (4) rezygnacja z odrębnego rozdziału o strukturze współczesnych gospodarek. Poza tym wprowadziliśmy wiele drobniejszych zmian, uaktualniliśmy dane statystyczne i znacznie ograniczyliśmy wywody dotyczące gospodarki centralnie planowanej.

Dużą wagę przywiązujemy do tego, aby podręcznik nawiązywał do doświadczeń i realiów gospodarki polskiej. Będąc w powszechnym użyciu podręczniki powstałe na Zachodzie analizują praktycznie tylko gospodarkę krajów rozwiniętego kapitalizmu. O naszej gospodarce mówią niewiele. Sądzymy, że studenci polscy powinni nie tylko znać prawidłowości i zjawiska charakterystyczne dla ukształtowanej od dawna gospodarki rynkowej, do której zmierzamy, lecz także dysponować rzetelną wiedzą o gospodarce, od której odchodzimy. Jest to potrzebne nie tylko dlatego, że pozwala ocenić poprawnie system społeczno-gospodarczy, który występował do niedawna w Polsce i którego niektóre istotne elementy mają ciągle zwolenników, ale także dlatego, że pomaga lepiej zrozumieć problemy charakterystyczne dla okresu przechodzenia od gospodarki centralnie planowanej do gospodarki rynkowej oraz problemy samej gospodarki rynkowej.

W obecnej wersji podręcznik może być wykorzystywany zarówno przez studentów kierunków pozaekonomicznych, jak i ekonomicznych, zwłaszcza na poziomie licencjackim. W obydwu przypadkach wykładowcy mają jednak możliwość elastycznego doboru materiału do potrzeb programowych i własnych preferencji. Niektóre zagadnienia można całkowicie pominąć, inne potraktować skrótowo. Do zagadnień, które można ewentualnie pominąć, należą, naszym zdaniem, w programach dla nieekonomistów: metody obliczania elastyczności popytu i podaży, krzywe jednakowego produktu i jednakowego kosztu, metody obliczania produktu krajowego brutto, modele wzrostu gospodarczego i niektóre sposoby analizy postępu technicznego, a w programach dla ekonomistów – zagadnienia związane z funkcjonowaniem sfery świadczeń społecznych. Równocześnie pewne zagadnienia mogą być opanowane przez studentów w toku samodzielnej lektury. Dotyczy to m.in. wielu zagadnień gospodarki centralnie planowanej oraz przechodzenia do gospodarki rynkowej.

Oddając ten podręcznik w ręce Czytelników, liczymy na życzliwe zainteresowanie i krytyczne uwagi. Równocześnie zachęcamy do korzystania z dodatkowych pomocy dydaktycznych, w szczególności z podręcznika: *Podstawy ekonomii. Ćwiczenia, zadania, problemy*, wyd. 2, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1999. Mimo, że podręcznik ten dostosowany jest przede wszystkim do potrzeb studentów kierunków ekonomicznych na poziomie magisterskim, wiele zawartych w nim prostych testów i zadań można z powodzeniem wykorzystać, realizując mniej zaawansowane programy ekonomii.

Serdecznie dziękujemy Panu Profesorowi Mieczysławowi Nasiłowskiemu, Panu Profesorowi Jerzemu Wilkinowi i wszystkim innym osobom, których uwagi, zgłoszone na różnych etapach powstawania i poprawiania książki, wykorzystaliśmy. Wyrazy podziękowania i uznania chcielibyśmy złożyć także Pani Izabeli Różańskiej za trud, który poniosła przy redakcyjnym opracowaniu podręcznika.